‘रुग्ण हक्कांचे संरक्षण, चांगल्या रुग्णालयाचे लक्षण!’

रुग्ण हक्कांची ओळख करुन देत आहे-

‘साथी’, पुणे

साथी
Support for Advocacy & Training to Health Initiatives

प्रकाशन-

साथी (Support for Advocacy & Training to Health Initiatives)

फ्लॅट नं. ३-४, अमन-ई टेरेस, प्लॉट नं. १४०, डहाणूकर कॉलनी

कोथरूड, पुणे-३८, फोन - ०२० २५४७२३२५/२५४७३५६५

E-mail- sathicehat@gmail.com

website- www.sathicehat.org

सर्किट- भाई, तुम तो डॉक्टर बन गये, लेकीन तुम्हे पता है पेशंट की क्या वाट लगेली?

मुन्नाभाई- क्यूँ? क्या हुआ सर्किट?

सर्किट- भाई, सरकारी अस्पताल की हालत तो तुमको पताही है, और प्रायव्हेट में तो लूट मची है. पैसे देकर भी अच्छी सुविधा नही मिलती.

सद्यःस्थिती खाजगी आरोग्य व्यवस्था

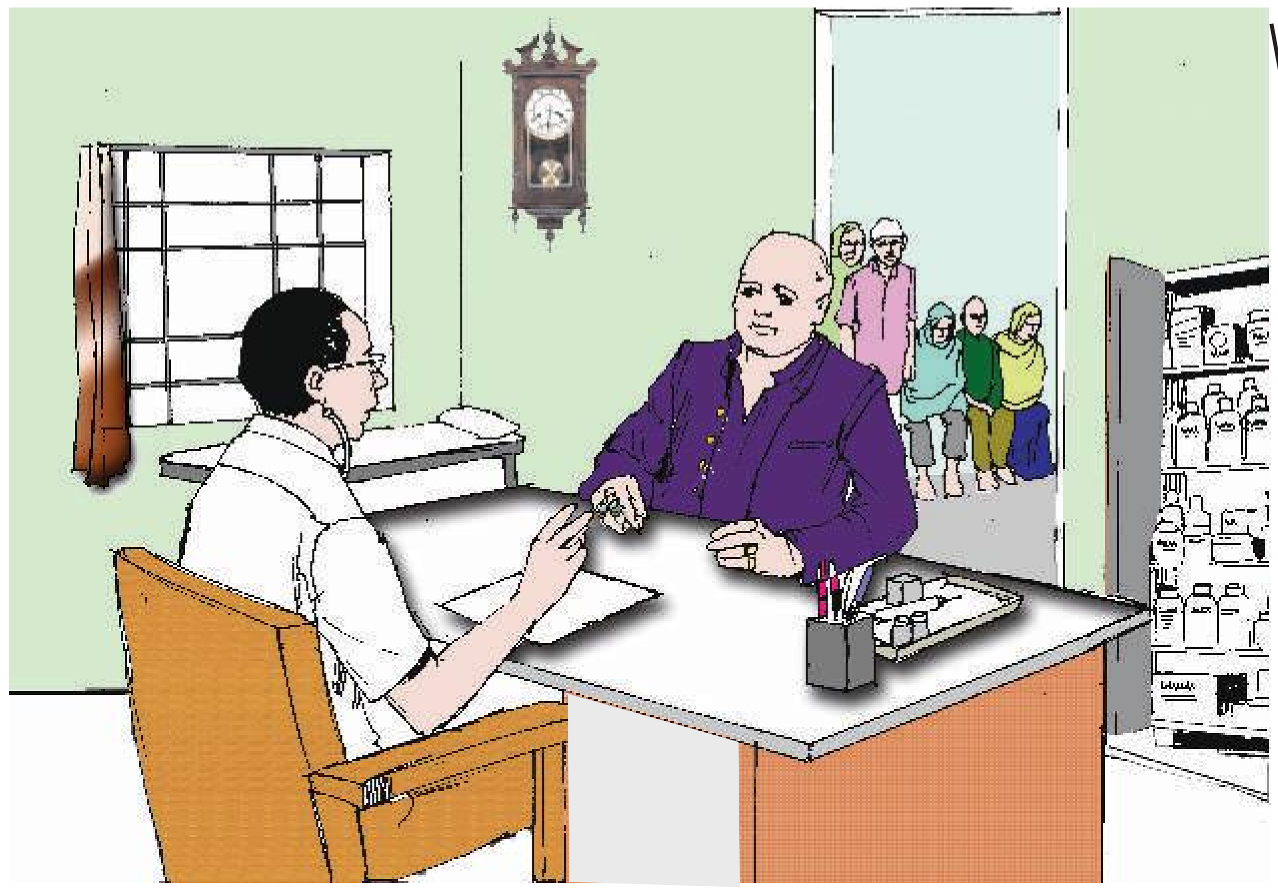

श्रीमंतांना प्राधान्य

गरिबांकडे दुर्लक्ष

अनावश्यक उपचार व तपासण्या

भरपूर फी देऊनही ही परिस्थिती!

रुग्णांना अपमानकारक वागणूक

गोपनीयता व खाजगीपणाचा अभाव

रुग्ण हक्कांचा कायदा

बॉम्बे नर्सिंग होम रेग्युलेशन सुधारित ॲक्ट २००५ च्या नियमावलीमध्ये विभाग १६, नियम क्र.१४ मध्ये रुग्णांचे काही हक्क पुढीलप्रमाणे नमूद केले आहेत.

आरोग्य सेवांचा हक्क

स्त्री

पुरुष

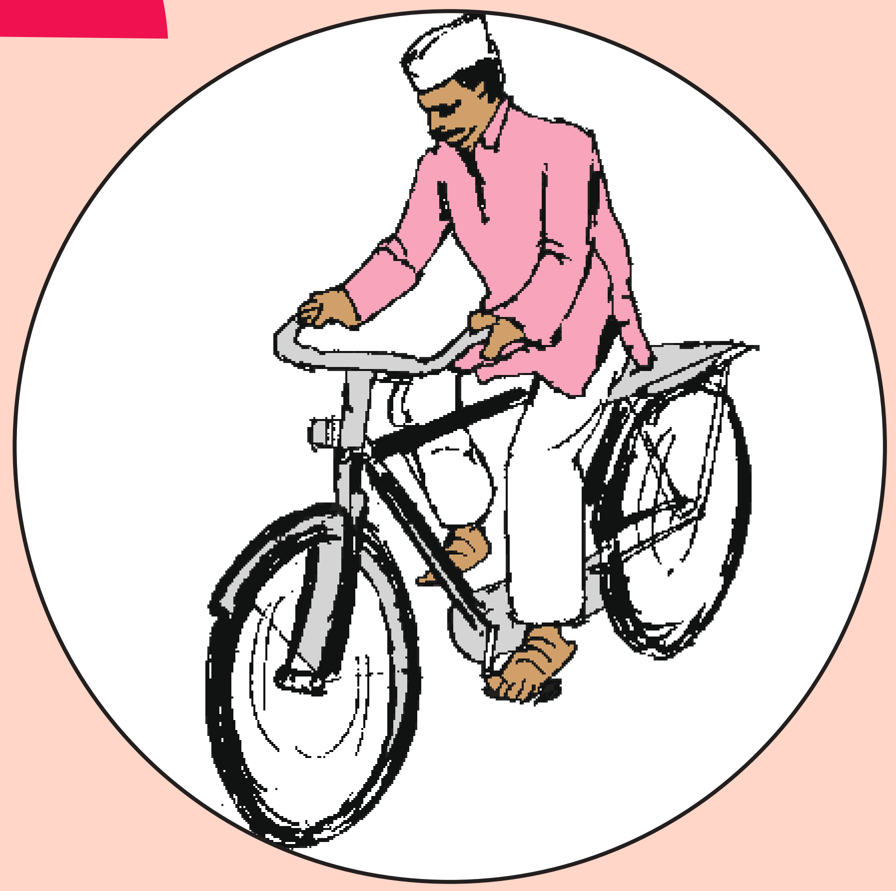

ग्रामीण

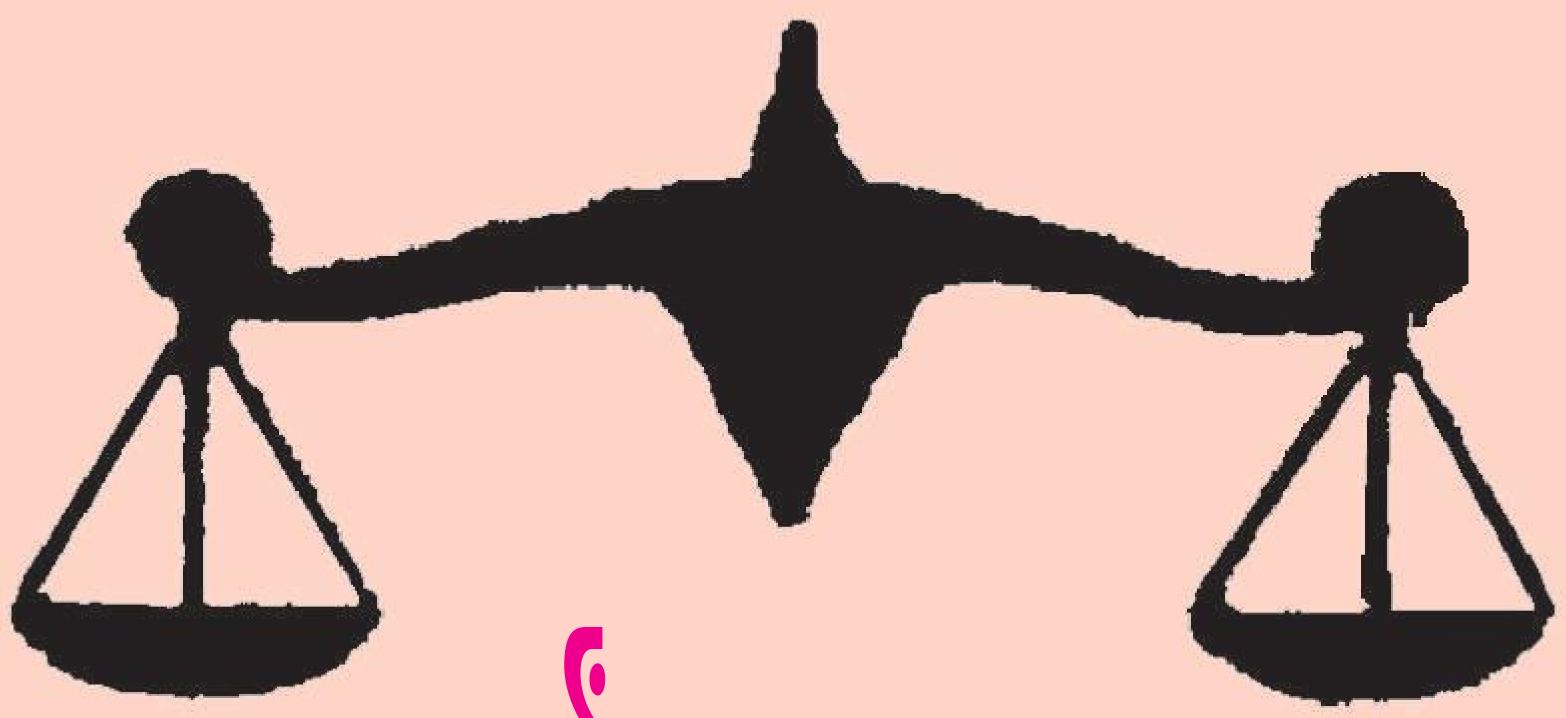

शहरी

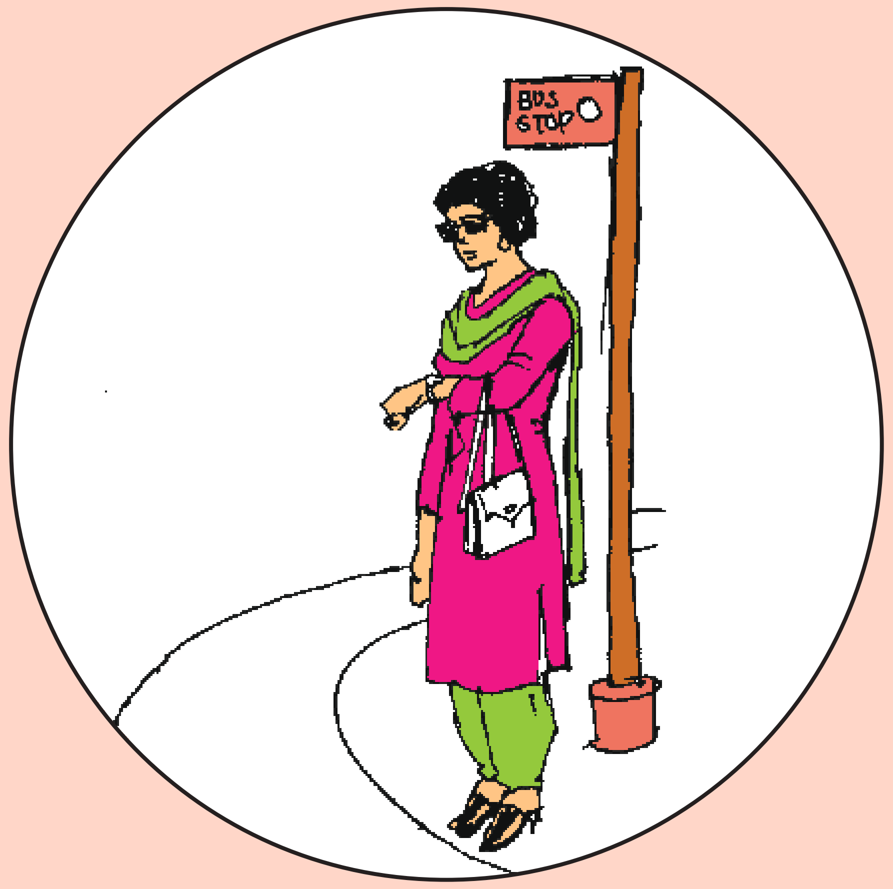

गरीब

सर्वांना समान
आरोग्य सेवा

श्रीमंत

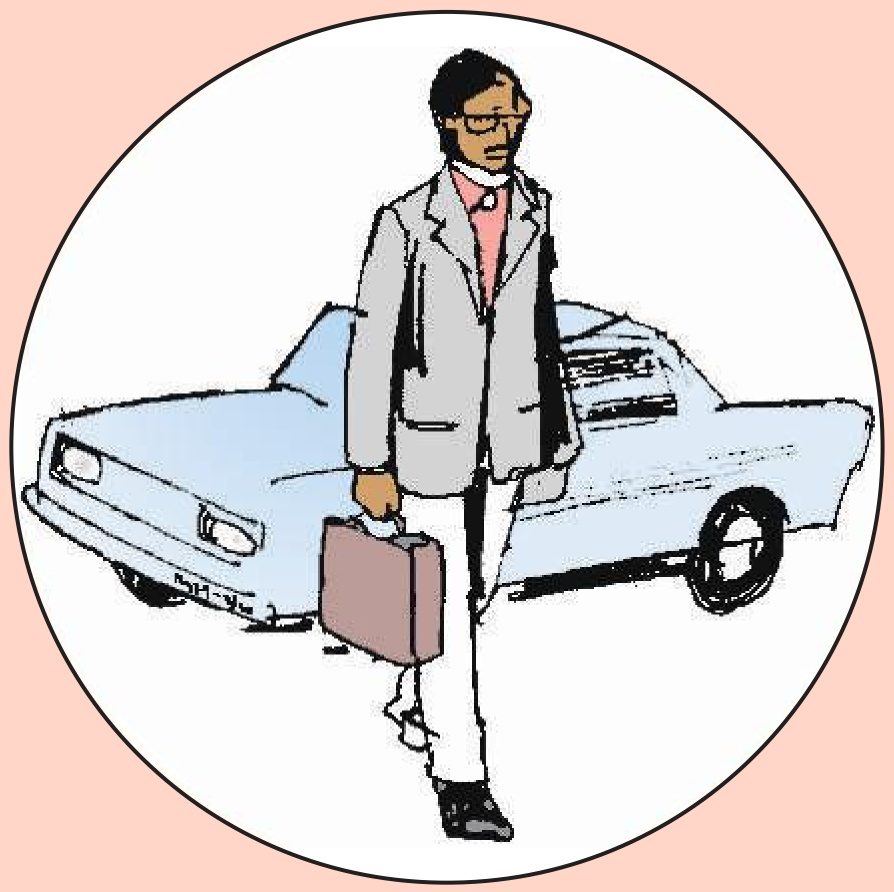

भेदभाव न करता आरोग्य सेवा मिळणे हा प्रत्येकाचा हक्क आहे.

अपघातग्रस्तांना जीवरक्षक प्रथमोपचार मिळण्याचा हक्क

सर्वोच्च न्यायालयाच्या आदेशानुसार प्रत्येक अपघात झालेल्या व्यक्तीला तातडीचे जीव वाचवणारे उपचार मिळण्याचा हक्क आहे. पैशाची तरतूद, पोलीस चौकशी यांचा अडसर न करता उपचार मिळाले पाहिजेत.

माहितीचा अधिकार

माहितीचा हक्क

- आजाराचे निदान/शंका
- आजाराचे स्वरूप व गंभीरता
- उपचाराचे स्वरूप व दुष्परिणाम
- अंदाजे येणारा खर्च
- दरपत्रक
- डिस्चार्ज कार्ड
- मागितल्यावर इनडोअर (ॲडमिट) केस पेपरची प्रत
- सर्व रिपोर्ट

रुग्णाला किंवा रुग्णाने सांगितलेल्या नातेवाईकाला वरील सर्व माहिती मिळण्याचा अधिकार आहे.

साथी

खाजगीपणा व सन्मानाची वागणूक जपण्याचा हक्क

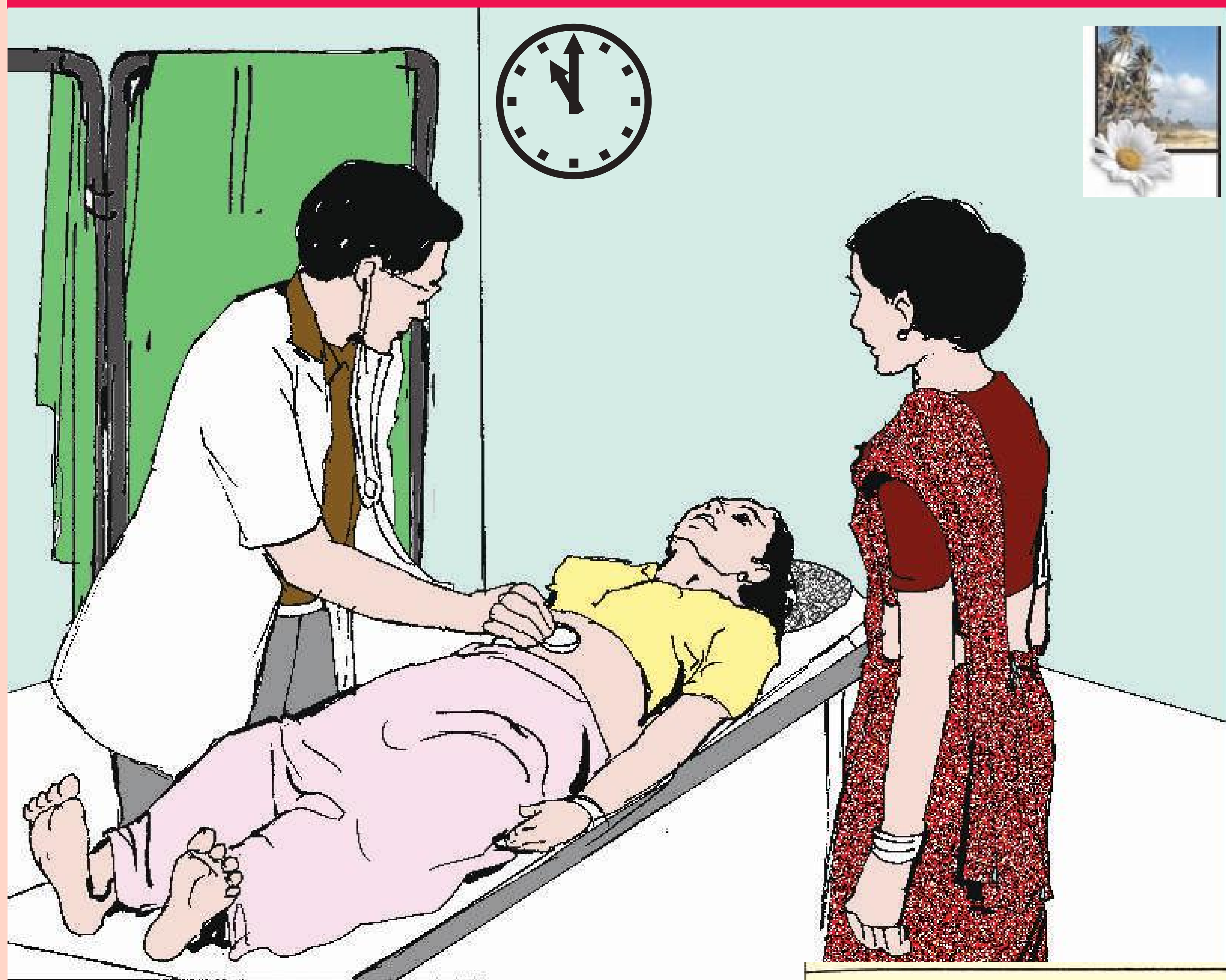

स्त्री रुग्णांना पुरुष डॉक्टर तपासताना स्त्री कर्मचारी /स्त्री नातेवाईक सोबत हवी.

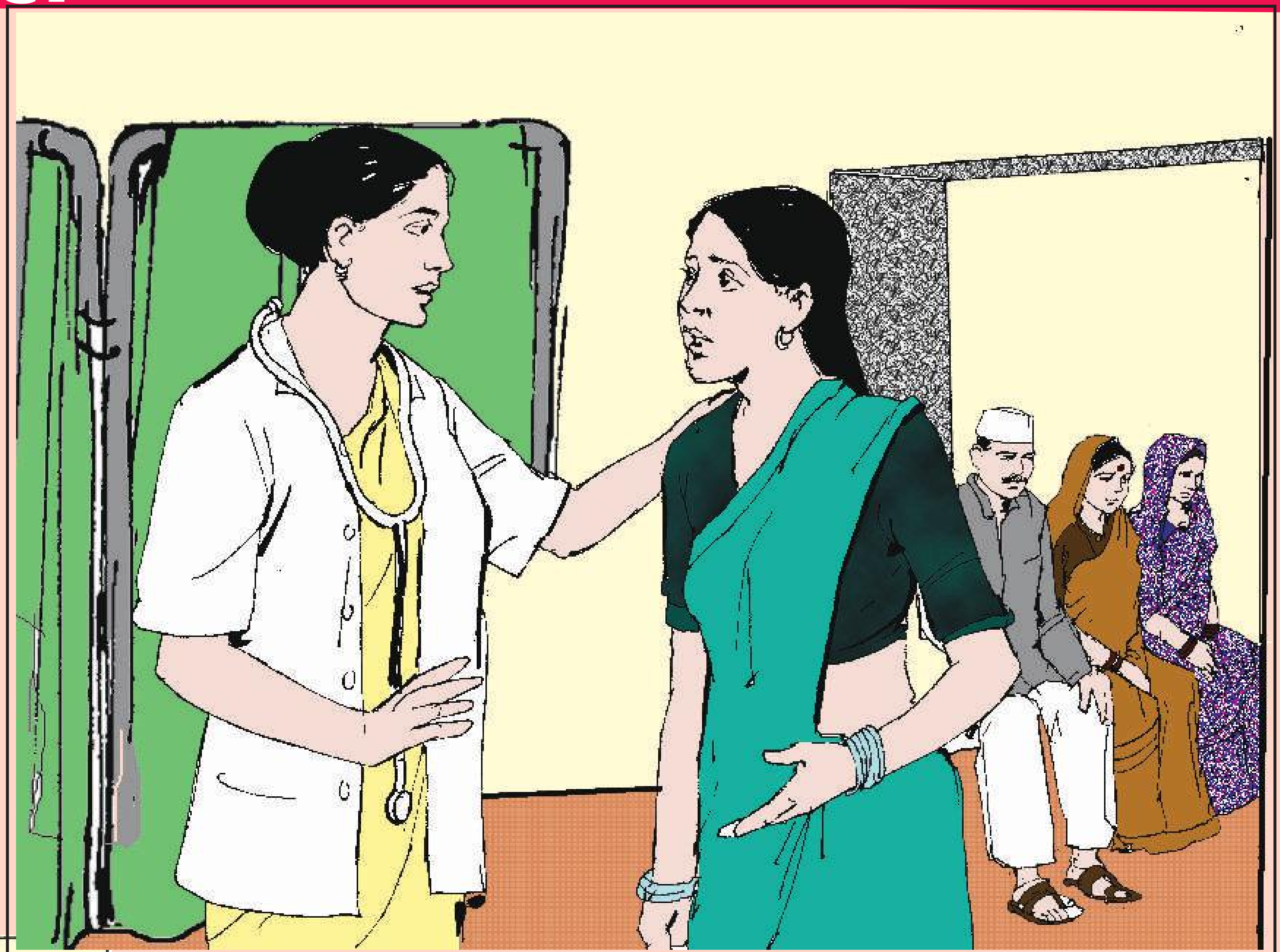

रुग्णाची मान्यता असलेल्या व्यक्तीच्या समोरच तपासणी केली जावी.

प्रत्येक रुग्णाला तपासताना किंवा उपचार करताना वेगळी जागा किंवा पडदा असावा.

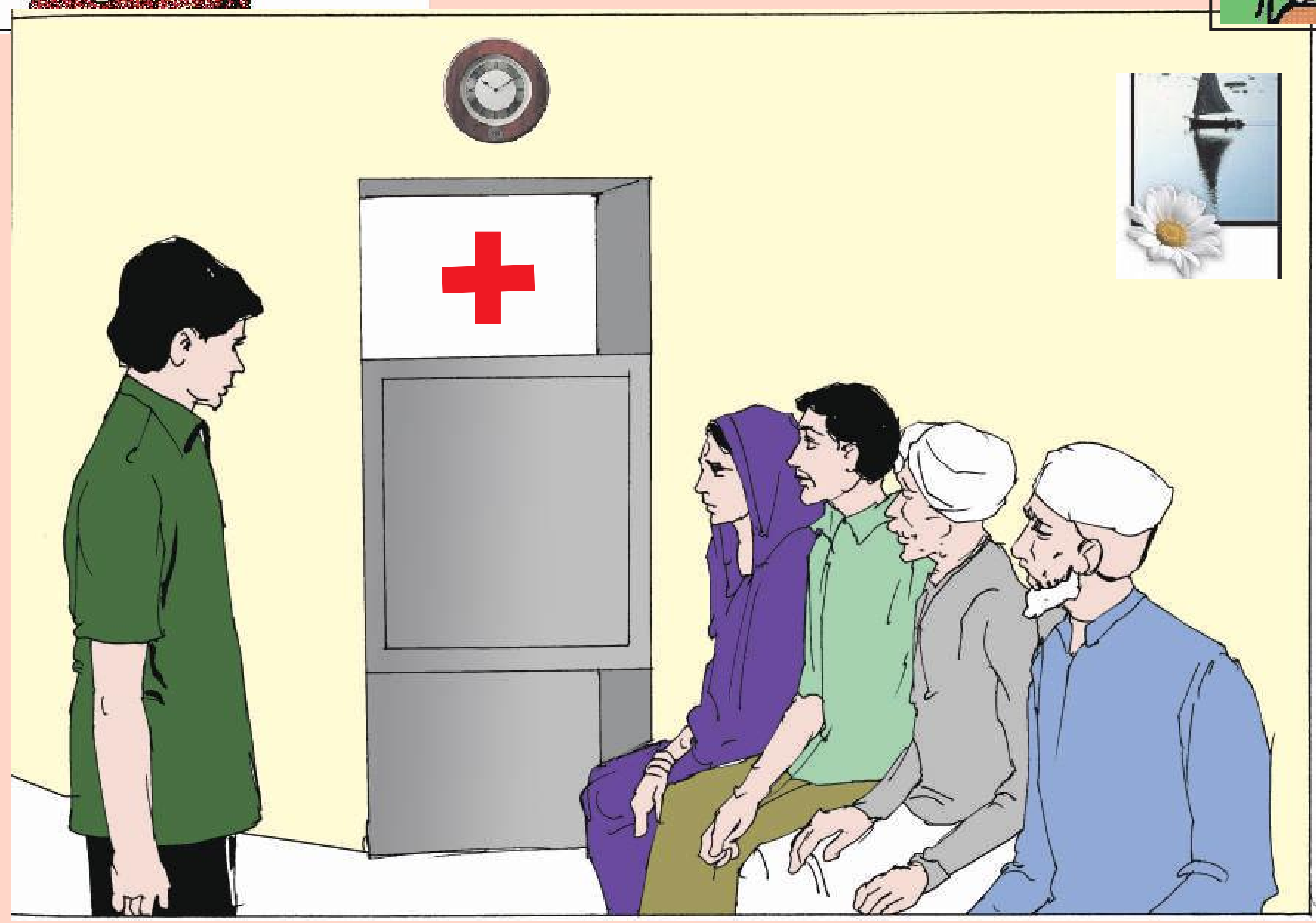

रुग्णाचा खाजगीपणा जपला जाणे हा त्याचा हक्क आहे.

गोपनीयतेचा हक्क

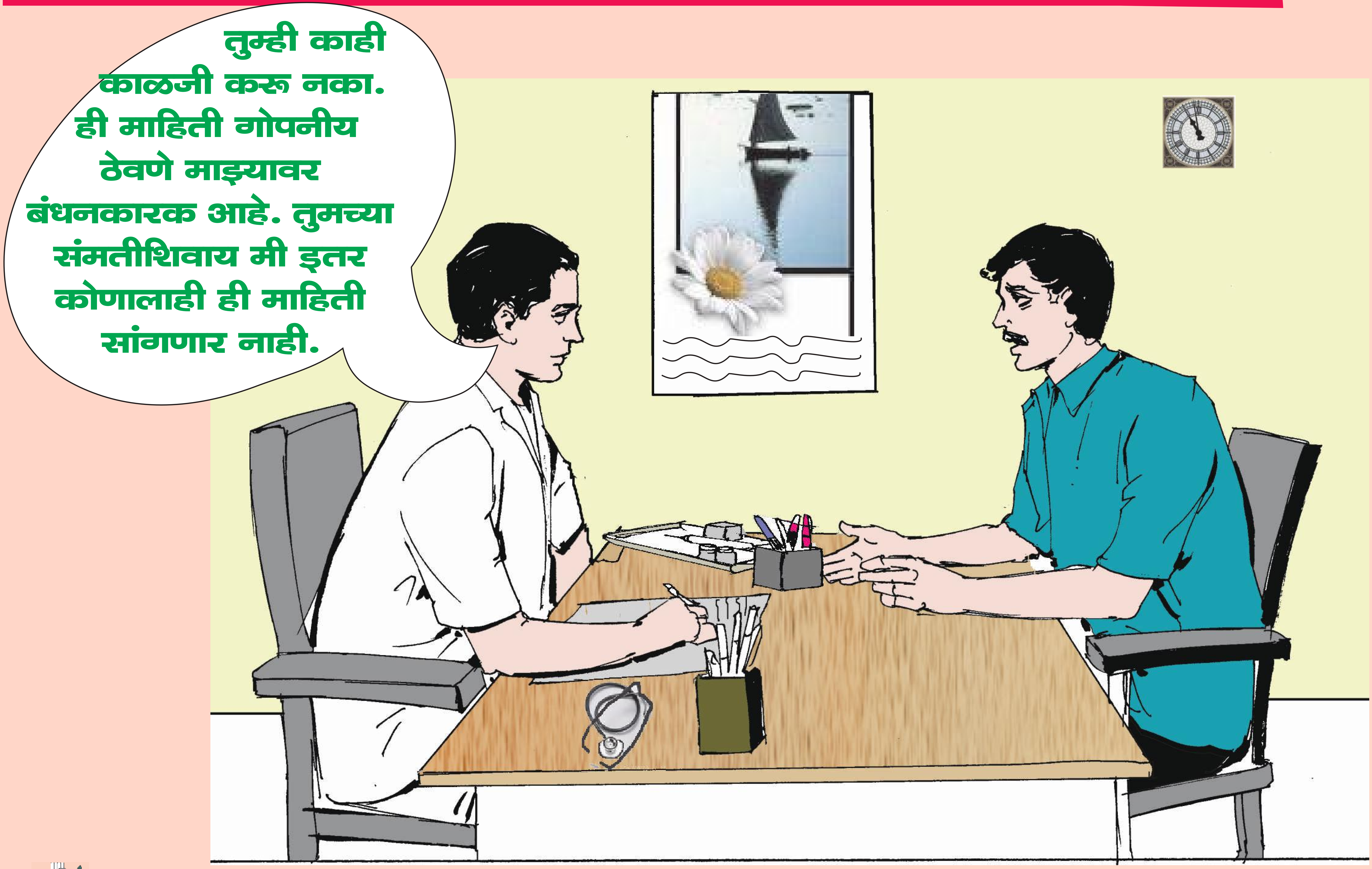
तुम्ही काही काळजी करू नका. ही माहिती गोपनीय ठेवणे माझ्यावर बंधनकारक आहे. तुमच्या संमतीशिवाय मी इतर कोणालाही ही माहिती सांगणार नाही.

उपचारांबाबत निर्णय घेण्याचा हक्क

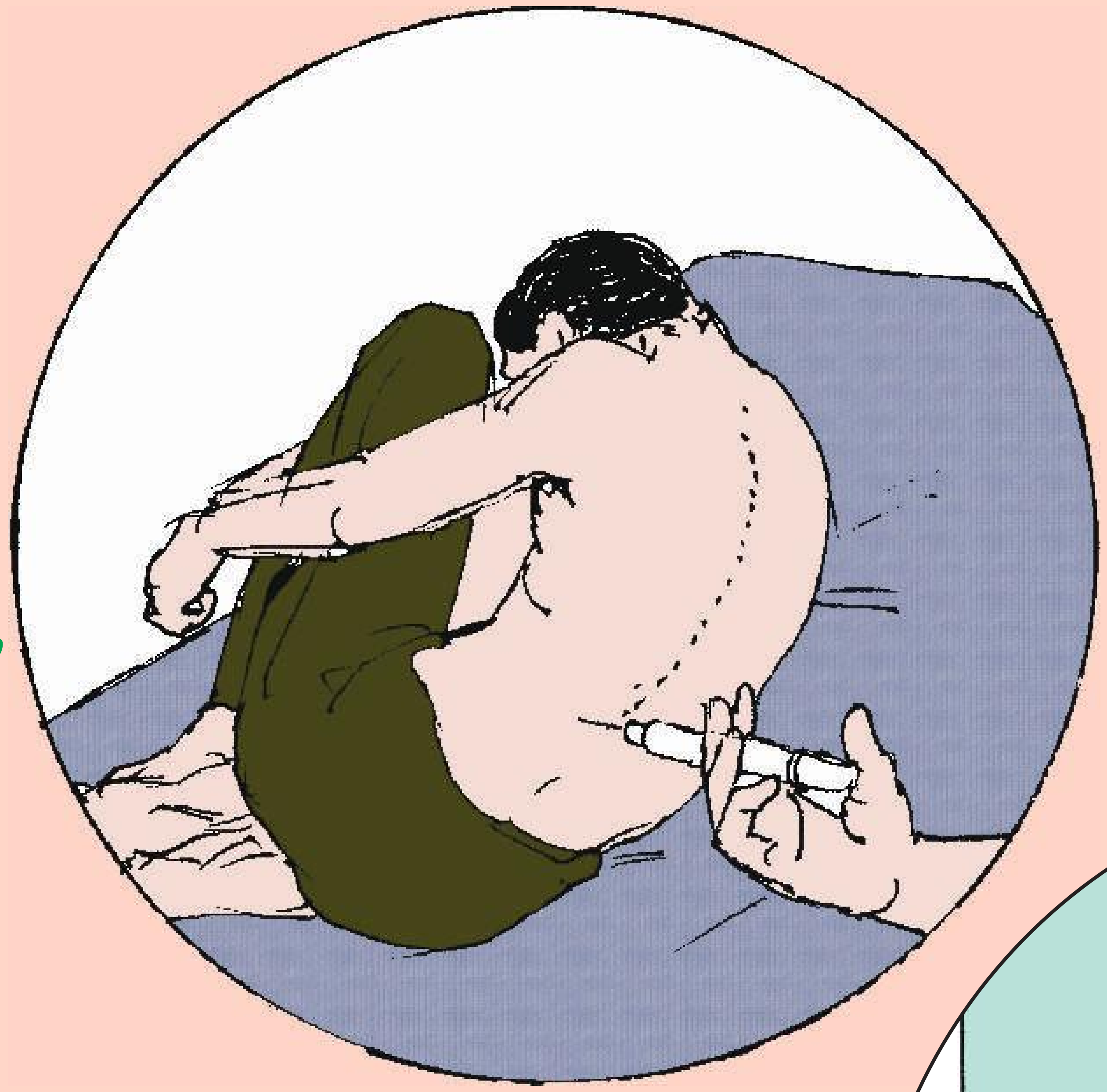

भूल देणे

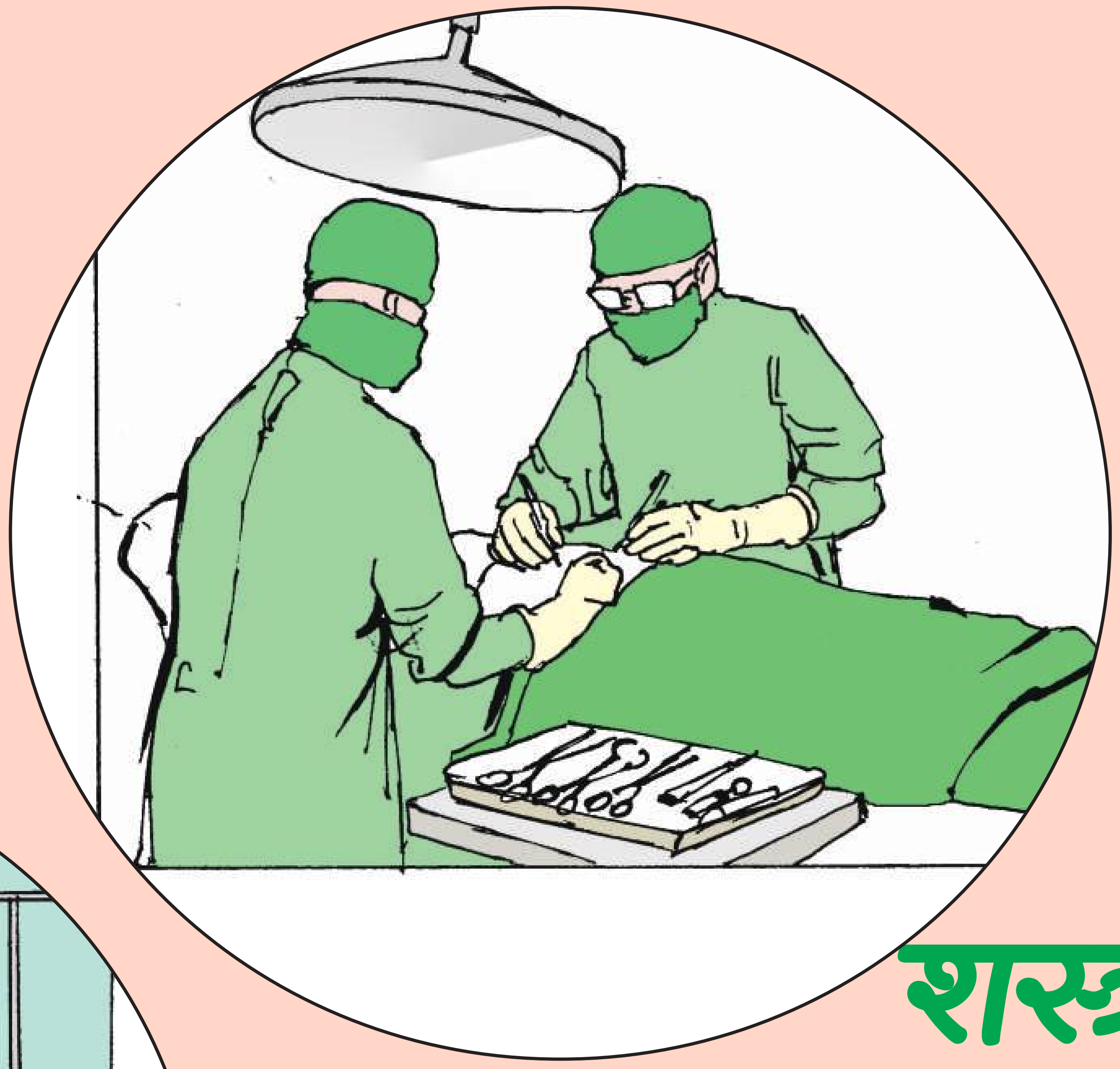

शस्त्रक्रिया

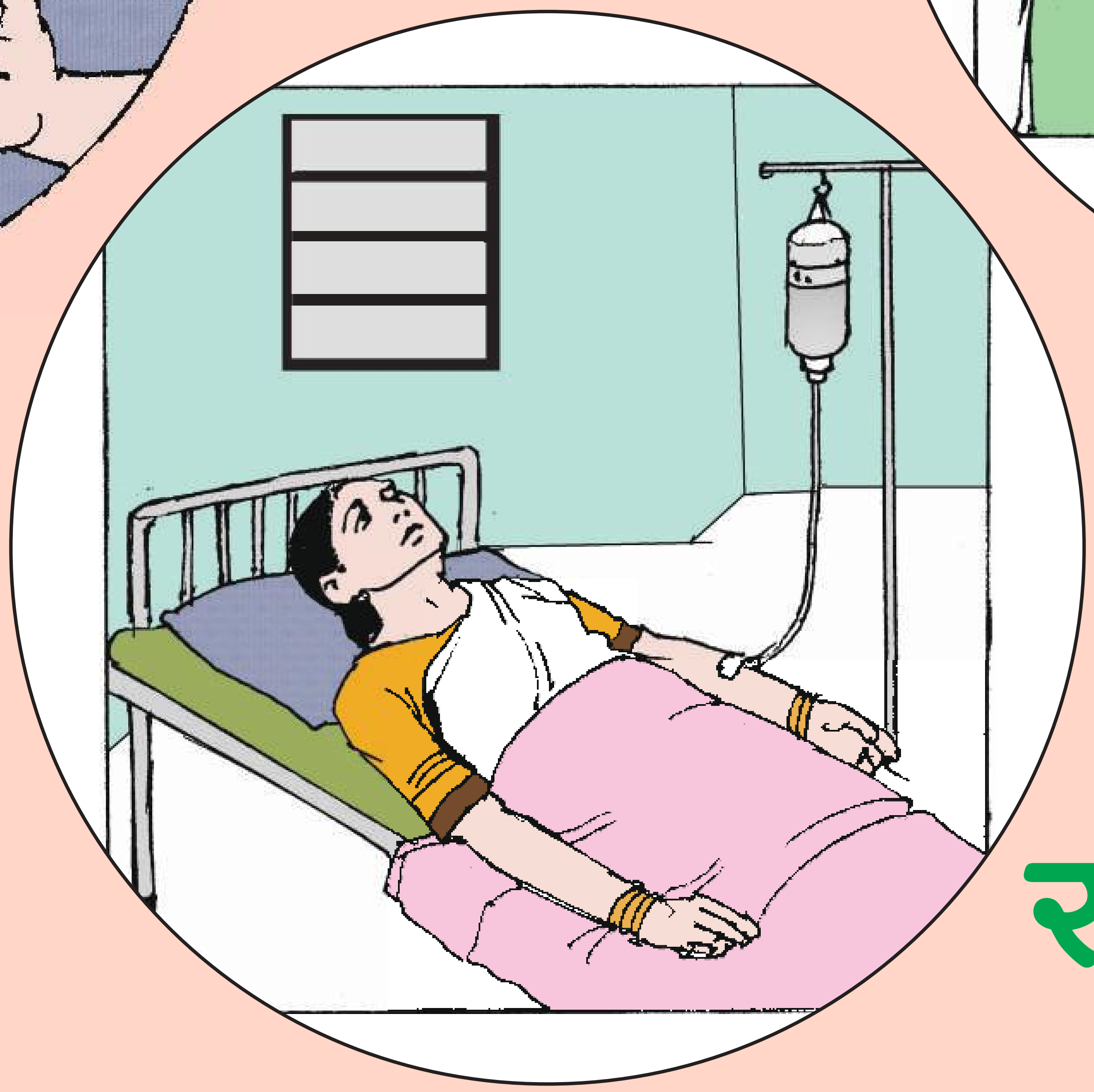

रक्त चढविणे

जोखमीच्या उपचारांबाबत पुरेशी माहिती मिळाल्यानंतर त्यासाठी संमती देण्याचा किंवा नाकारण्याचा हक्क रुग्णाला आहे.

दुसऱ्या डॉक्टरांचा सल्ला घेण्याचा हक्क

एच.आय.व्ही. बाधित रुग्णास भेदभावरहित उपचार मिळण्याचा हक्क

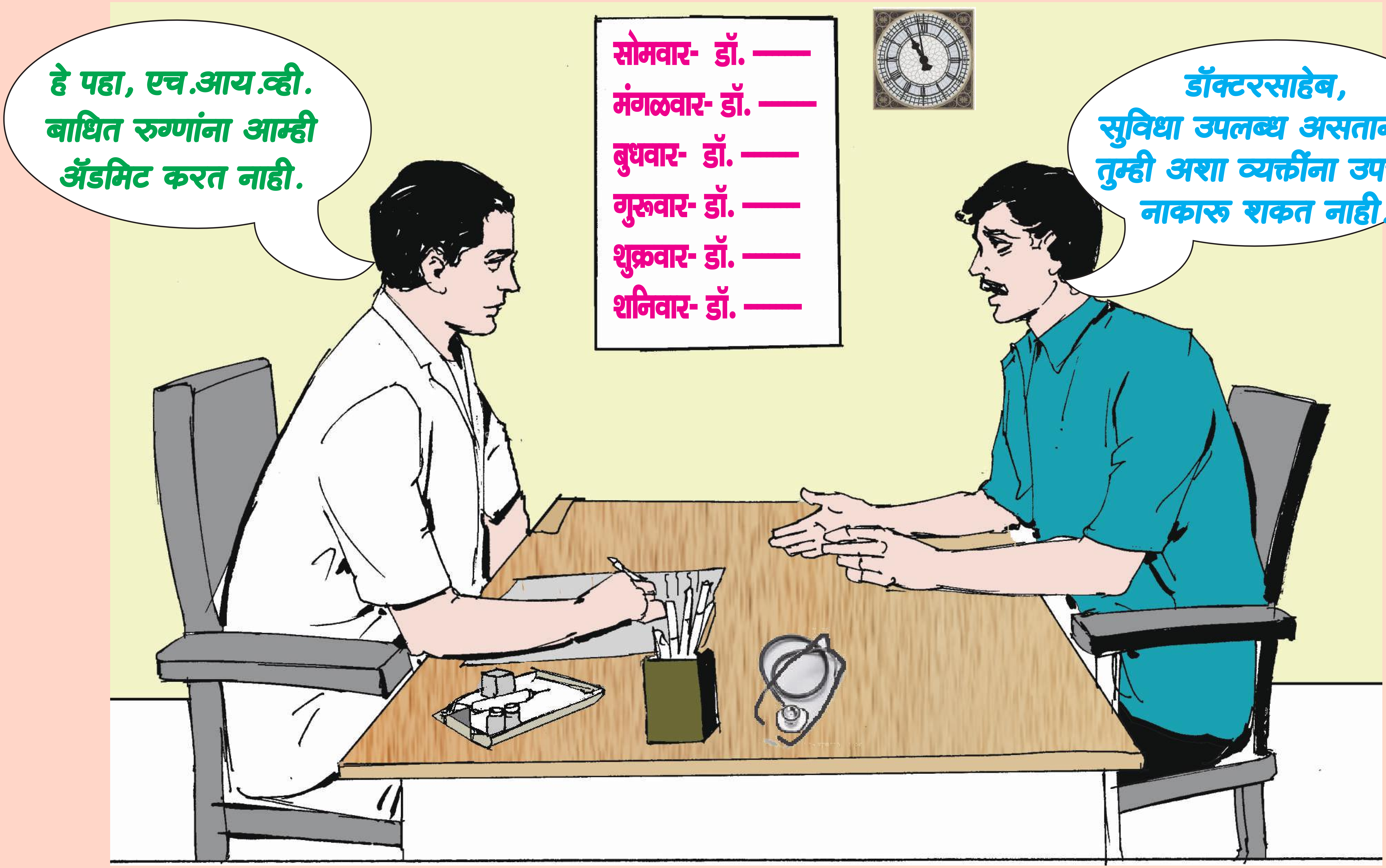

तक्रार करण्याचा हक्क

रुग्ण हक्कांचे संरक्षण, चांगल्या दवाखान्याचे लक्षण!

वरीलपैकी कोणतेही हक्क नाकारले जात असतील तर रुग्णालयातील सक्षम अधिकाऱ्याकडे तक्रार करण्याचा व सविस्तर चौकशी करून घेण्याचा हक्क रुग्णाला आहे. त्यानंतरही न्याय मिळाला नाही तर रुग्ण ग्राहक मंचाकडे दाद मागू शकतो.

रुग्णालयात वैद्यकीय संशोधन केले जात असल्यास...

कोणत्याही औषधाची किंवा लसीची चाचणी करून घेण्याआधी पुरेशी माहिती मिळायला हवी. त्यानंतरही या संशोधनात सामील व्हायला नकार देण्याचा हक्क रुग्णाला आहे.

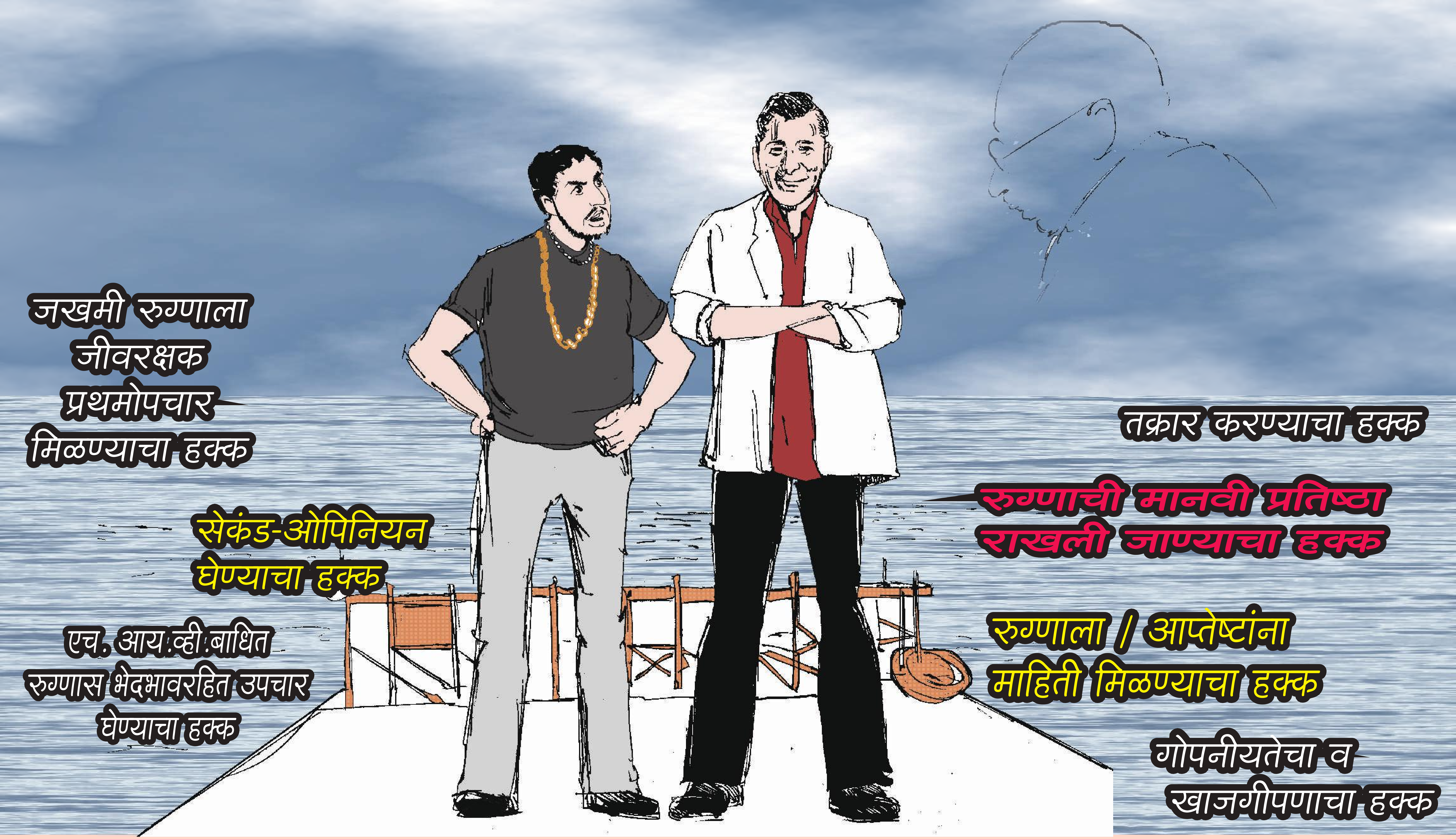

सर्किट- भाई एवढे सर्व हक्क रुग्णांना आहेत पण याची खूपशा लोकांना माहितीच नाही.

मुन्नाभाई- अरे! म्हणूनच ही माहिती सगळ्यांपर्यंत पोहचवूयात आणि रुग्णांच्या हक्कांसाठी एकत्रित येऊया! गरज पडली तर त्यासाठी गांधीगिरी करूया!